Županijsko izvješće: Dubrovačko-neretvanska županija

Godina provedbe: 2015

Broj održanih sastanaka: 3
Broj usvojenih programa: 5

Provedeni programi
Skrb o ovisnicima u zatvorskom sustavu, Projekt umrežavanje čimbenika prevencije ovisnosti u gradu Ploče, Savjetovalište za probleme uzrokovane alkoholom, Aktivnosti i prevencije rizičnih ponašanja u djece i mladih, Projekt zdrav za 5,

Provedene ostale aktivnosti
Javno zdravstvene aktivnosti Međunarodni dan borbe zluporabe droga i nezakonitog prometa drogama 26.6.2015. Mjesec borbe protiv alkoholizma i drugih ovisnosti 15.11 - 15.12.2015., kao i medijske aktivnosti.
S CZSS surađivali smo u sklopu izrečenih mjera PBIN (pojačane brige i nadzora) i Nadzora nad roditeljskom skrbi, bilo da je riječ o roditeljima koji se liječe od ovisnosti o opojnim drogama, bilo o maloljetnicima s evidentiranim poremećajima u ponašanju.
Suradnja sa DO i ostalim sudovima temeljila se na provođenju sigurnosne mjere obaveznog liječenja osuđenika i nadzora nad provođenjem uvjetnog otpusta uz permanentnu suradnju s Probacijskim uredom u Dubrovniku.
Suradnja s Upravnim odjelom za obrazovanje, kulturu, znanost i šport putem ŠPP programa.

Usvojeni dokumenti
Izvješće Odjela za mentalno zdravlje ZZJZ DNŽ u pripremi.

Problemi u radu
Neumreženost podataka na državnoj razini.

Oblici suradnje i slično
Zastupljeni susvi oblici suradnje.

Ciljevi županijske politike prema Akcijskom planu
Unaprijediti koordinaciju i suradnju među mjerodavnim tijelima i institucijama na županijskoj i lokalnoj razini, osigurati provedbu programa za suzbijanje zlouporabe opojnih droga i drugih sredstava ovisnosti na županijskoj razini, te osigurati integrirani pristup ovoj problematici, a u svrhu učinkovite i kontinuirane provedbe svih mjera iz Nacionalne strategije i županijskog Akcijskog plana za suzbijanje zlouporabe opojnih droga.
Poticati sustavnu i učinkovitiju provedbu preventivnih programa za djecu i mlade s naglaskom na razvijanje osobnih, socijalnih i drugih životnih vještina i promicanje zdravih stilova života, provoditi medijske i druge edukativno-promotivne akcije.
Osnažiti ulogu obitelji u prevenciji svih oblika ovisnosti, razviti osjećaj pripadnosti i odgovornosti njenih članova u stvaranju kvalitetnih odnosa unutar obitelji.
Zaštititi zdravu populaciju djece i mladih, prepoznati i što ranije otkriti učenike s rizičnim ponašanjem, pružiti stručnu pomoć učenicima s rizičnim ponašanjima.
Spriječiti pojavu ovisnosti među mladima, što ranije otkriti konzumiranje sredstava ovisnosti, što ranije uključiti konzumente / ovisnike u sve oblike tretmana, liječenja i rehabilitacije.
Smanjivanje potražnje opojnih droga i smanjivanje štete nastale konzumiranjem opojnih droga.
Poboljšati uključivanje bivših ovisnika u društvo na svim područjima, posebno s ciljem razvijanja radnosocijalnih vještina, poticanja obrazovanja i zapošljavanja te uključivanja u različite kulturne, sportske i edukativne aktivnosti.

Unaprijediti stručno znanje i vještine svih stručnjaka koji su na nacionalnoj i lokalnoj razini uključeni u planiranje i provedbu mjera iz Nacionalne strategije i Akcijskog plana te samim tim unaprijediti provedbu cjelokupne nacionalne politike u tom području.

Utrošena financijska sredstva za područje suzbijanja ovisnosti (zlouporabe droga)
Iz proračuna županije: 286.915
Iz proračuna gradova:
Sveukupno: 286.915

Popis ustanova i organizacija koje djeluju u području suzbijanja zlouporabe droga na području županije
Socijalne ustanove: CZSS DNŽ
Zdravstvene ustanove: ZZJZ DNŽ
Nevladine organizacije: Udruga Zajednice Ivana Pape XXIII, Općina Vela Luka - KLA

Podatci o broju liječenih ovisnika od strane službi za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti (SZPO)
Sveukupan broj ovisnika o drogama: 241
Broj opijatskih ovisnika u prethodnoj godini: 224
Broj novopridošlih opijatskih ovisnika u prethodnoj godini: 1
Broj konzumenata ostalih droga (ekstazi, marihuana, kokain, speed i druge) u prethodnoj godini: 17
Broj novopridošlih konzumenata ostalih droga (ekstazi, marihuana, kokain, speed i druge) u prethodnoj godini: 2

Stopa liječenih ovisnika na području županije: 388

Izvješće o suradnji Službi za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti s nadležnim ustanovama (CZSS, DO, županijski uredi, NVO i druge relevantne ustanove) na području županije
S CZSS surađivali smo u sklopu izrečenih mjera PBIN (pojačene brige i nadzora) i Nadzora nad roditeljskom skrbi, bilo da je riječ o roditeljima koji se liječe od ovisnosti o opojnim drogama, bilo o maloljetnicima s evidentiranim poremećajima u ponašanju. Također smo porovodili mjeru Upozorenja (pismenu ili usmenu po preporuci djelatnika Centra) obiteljsko pravne zaštite . U sklopu te suradnje djelatnici Odjela pružali su tijekom cijele godine usluge savjetovanja korisnicima CZSS-a kojima je bila potrebna stručna pomoć i podrška zbog poremećaja u obiteljskim odnosima ili procesa razvoda braka.
Suradnja sa DO i ostalim sudovima temeljila se na provođenju sigurnosne mjere obaveznog liječenja osuđenika i nadzora nad provođenjem uvjetnog otpusta uz permanentnu suradnju s Probacijskim uredom u Dubrovniku.
Od NVO surađivali smo s Zajednicom Ivana pape XXIII u sklopu projekta „Umrežavanje čimbenika prevencije u gradu Ploče“ te projektu „Resocijalizacije ovisnika“.

Tijekom 2015. g. djelatnici Odjela za mentalno zdravlje napisali su ukupno 60 izvješća navedenim ustanovama na području županije.

Trend zlouporabe droga i vrste droga i ovisnosti koje su se tijekom prethodne godine pojavljivale na razini županije, ocjena trenda zlouporabe droga u odnosu na prethodnu izvještajnu godinu
U 2014. godini zbog zlouporabe droga liječeno je ukupno 240 osoba. Zbog opijatske ovisnosti 213, a 27 zbog konzumiranja neopijata. Od ukupnog broja liječenih osoba, novoliječeni čine udio od 5,8 % (14 osoba).
U 2015. godini zbog zlouporabe droga liječena je ukupno 241 osoba. Zbog opijatske ovisnosti 224, a 17 zbog konzumiranja neopijata. Od ukupnog broja liječenih osoba, novoliječeni čine udio od 1,2 % (3 osobe).
Povećanje od 11 opijatskih ovisnika u 2015. godini (u odnosu na 2014.) govori o tome da se dugogodišnji liječeni opijatski ovisnici koji primaju supstitucijsku terapiju u liječnika obiteljske medicine, u 2014. godini nisu javili na kontrolni pregled kod liječnice Odjela, tako da ih nemamo registru liječenih ovisnika za predhodnu godinu.

Kako ovisnost o opijatima zahtijeva dugotrajni tretman i skrb, zadržavanje opijatskih ovisnika u sustavu zdravstva ukazuje da je liječenje djelotvorno i da heroinski ovisnici nisu prepušteni ulici i kriminalnom miljeu. Na ukupno postupno smanjivanje heroinske ovisnosti ukazuje i sve manji broj novih heroinskih ovisnika koji se godišnje po prvi put javljaju na liječenje na nivou Republike Hrvatske pa tako i u našoj županiji.

Broj i vrsta preventivnih i drugih programa koje je Služba provodila na razini županije i drugi relevantni podaci o stanju i kretanju zlouporabe droga na području županije

1. U 2015. g. nastavljeno je provođenje programa „Skrb o ovisnicima u zatvorskom sustavu“ putem radionica i grupnog savjetovališta jednom mjesečno kroz cijelu godinu. Grupno savjetovalište odvijalo se u tri grupe, ovisno o uvjetima i pravilima zatvora odnosno nemogućnosti miješanja kategorija zatvorenika po grupama. Dvije grupe sačinjavali su ovisnici o drogama dok su treću grupu pohađali ovisnici o alkoholu. Ukupno je u grupni rad bilo uključeno 31 osoba, od kojih su 23 polaznika grupnog rada bili ovisni o psihoaktivnim tvarima, a 8 o alkoholu. Radionicama je bilo obuhvaćeno 10 različitih tema: odgovornost, problemi zatvorenika, važnost zdravih obiteljskih odnosa, problemi s članovima obitelji, prilagodba na uvjete zatvora, pomaganje u široj društvenoj zajednici, prava i obveze zatvorenika, posao i zapošljavanje nakon izlaska iz zatvora, nošenje sa stigmatizacijom nakon izlaska iz zatvora itd.

2. Nastavljena je provedba projekta „Umrežavanje čimbenika prevencije ovisnosti u gradu Ploče“ koja je započeta 2012. g. U sklopu provedbe projekta, a u suradnji s udrugom „Zajednica Pape Ivana XXIII“ tijekom cijele 2015.g. nastavljen je rad Savjetovališta za mlade u gradu Ploče koje pruža mogućnost savjetovanja djeci, mladima i njihovim roditeljima.
Tijekom veljače 2015.g. održano je 8 radionica s učenicima 8. razreda Osnovne škole Stjepana Radića i don Mihovila Pavlinovića iz Metkovića sa svrhom preveniranja rizičnih ponašanja djece i mladih (prekomjerne konzumacije alkohola) i osvješćivanja vršnjačkog pritiska te odupiranja istom. Na radionicma je sudjelovalo ukupno 119 učenika.

3. U 2015. godini nastavlja s radom Savjetovalište za probleme uzrokovane alkoholom kao pomoć osobama koje prepoznaju kod sebe ili svojih bližnjih probleme vezane uz prekomjerno pijenje alkohola. U savjetovalištu pružamo informaciju, pomoć i podršku stručnog tima osobama ovisnim o alkoholu kao i članovima njihove obitelji. Cilj je osposobiti osobu koja ima probleme uzrokovane alkoholom na promjenu životnog stila, te zamjenu prekomjernog pijenja prihvatljivim životnim navikama, čime joj pomažemo da izabere zdravlje umjesto bolesti. Rad stručnog tima s članovima obitelji temelji se na povećanju obiteljske kohezije kroz jačanje osobnih kapaciteta svih članova obitelji, unapređivanje komunikacije te podizanje kvalitete roditeljstva putem osnaživanja roditeljskih i partnerskih vještina.S ciljem bolje suradnje Savjetovališta i liječnika obiteljske medicine distribuirali smo propagandne materijale (letke i plakate) Savjetovališta. U 2015. godini pomoć u Savjetovalištu je potražilo 7 osoba s članovima njihovih obitelji.

4. U sklopu aktivnosti prevencije rizičnih ponašanja djece i mladih kroz mjesec ožujak 2015. godine u Pomorskoj školi Dubrovnik, Gimnaziji Metković te srednjoj školi Metković održani su roditeljski sastanci za roditelje učenika prvih razreda srednje škole na temu „Kako prepoznati znakove konzumiranja sredstava ovisnosti“. Na satancima je sudjelovalo 319 roditelja.Kroz studeni i prosinac roditeljski satanci na istu temu su održani u Pomorskoj školi, Turističkoj i ugostiteljskoj školi Dubrovnik, Privatnoj gimnaziji te Umjetničkoj školi Luke Sorkočevića za školski godinu 2015/2016.. Na sastancima su sudjelovala 192 roditelja.
U siječnju i prosincu 2015. godine održano je 9 radionica su za učenike 1. i 3. razreda Pomorske škole i 1.,2. i 3. razreda Privatne gimnazije Dubrovnik. Radionice su bile održane kao nastavak na roditeljske sastanke, a na zamolbu škola. Tema je bila „Opasnosti konzumacije sintetičkih droga“ i sudjelovalo je 168 učenika.

5. I tijekom 2015. g. djelatnice Odjela sudjelovale su u obilježavanju važnijih datuma: Međunarodnog dana borbe

protiv zlouporabe droga i nezakonitog prometa drogama i Mjeseca borbe protiv alkoholizma i drugih ovisnosti, a sve u svrhu podizanja svijesti javnosti o ovom javnozdravstvenom problemu.

Sveukupno utrošena sredstva za provedbu istraživanja iz proračuna županije:
Broj kaznenih djela vezanih uz zlouporabu droga na području županije: 131
Broj prekršajnih prijava vezanih uz zlouporabu droga na području županije: 674
Broj zapljena: 745

Vrste zaplijenjenih droga
171.73 kg marihuane, 9.82 kg heroina, 4.6 kg kokaina, 188 g hašiša, 287 g amfetamina + 48 tableta, 8934 lijeka sa popisa droga, 153 stabljike indijske konoplje, 12 doza LSD i 63 g Psihocibilin gljiva.